

[0527] SE WúDDEN EN SE SúdDEN, MAR...

Over sterke en onregelmatige werkwoorden in ut Snekers

In ferhouding (tot ut Laanfrys) is der nyt su feul over ut Stadsfrys skreven. De oarsaken salle wel socht wurde mutte in 'e soasiale status fan ut Stadsfrys wat ut brúkken op papier betreft, dy't noch lager is as dy fan ut Laanfrys. Der binne wel un stuk of wat taalkundige artykkels, mar feul het ut nyt om 'e hakken. Fan groat belang is wel ut proefskrift fan K. Fokkema, *Het Stadsfries* (Assen 1937). Ut is eigenlijk un standaardwerk foar ut Stadsfrys. Andere literatuer wurdt an ut eind fan dit artykkel angeven, mar un komplette lijst is dat nyt.

Om bij Fokkema werom te kearen, un aantal dingen dy't wel fan belang weze súdden, komt dêr nyt an de order. Hij gaat bijfoarbeeld hast helendal foarbij an de ferskillen fan de dialekten fan de steden. Wat dit artykkel betreft is syn behandeling fan de werkwoorden fan belang (sien bij hem *a.w.* blds. 163-181). Na un behandeling fan de útgangen, dy't er ferlykt met ut Oudfrys en ut Nijfrys, deelt er de werkwoorden in in swakke, sterke en onregelmatige. Hij folcht dan de indeling fan de Germaanse klassen.

De swakke werkwoorden binne búnnen dit artykkel laten. De Frysse tweede klasse (op *-je*) is in ut Stadsfrys samenfallen met de earste klasse (op *-e*) en dêrdeur gelyk wurden an de swakke werkwoorden in ut Hollaans. Onregelmatig binne de swakke broeders dy't un stam hewwe op *d* of *t*. Ut foltoaide deelwoard krijt dan altytten un ekstra *n*-útgang, bijf. *jatte*, *hij het jatten*; *wade*, *ik bin waden*. Bij ons fersamelen fonnen wij un 23 dêr't ut ferskynsel bij te fynnen was. Wij hewwe dit trouwens nyt helendal útsocht, mar ut skynt dat dit regel is in ut Snekers. Fokkema (*a.w.* blds. 173) het ut der ok al over. In ut Laanfrys skynt ut ok foar te kommen (sien O.H. Sytstra & J.J. Hof, *Nieuwe Friesche spraakkunst*, Leeuwarden 1925, blds. 150). Alle andere ouwykkingen binne wel in de lijst opnomen.

De lijst met werkwoorden is alfabetys houden. It weromleiden tot de Germaanse klassen is in un soad gefallen wel mooglik, bij andere sú ut un toer weze, foaral omdat Hollaanse klanken de Frysse ondergroan beïnfloeden hewwe. Dêrdeur sú ut un tizeboel wurde. Sipma het dat bijf. in *Ta it Frysk III* blds. 31 e.f. Wij binne útgaan fan oans Snekers, dat sudoende.

De taal dêr't de lijst fan útgaat is ut Snekers fan myn frou en mij. Sij is fan 1949 en opgrûid in de Snekers pratende húshouding fan bakker Oppenhúzen fan ut Klein-

saan. Ik bin geboaren in 1946 en ok bij de túnman in 'e hús praatten se Snekers. Un soad (in un soad opsichten) hew ik hoard fan oans fader en groatfader. De laaste woande bij oans in 'e hús. Beiden konnen met goed fatsoen su't dat dan hyt, noch Frys noch Hollaans prate. In de lijst binne wij útgaan fan oans eigen na-oarlochs Snekers. As wij hier en dêr noch ouwere formen wisten, binne dy opnomen. In hast alle gefallen kwam dat del op "Fryssere" formen.

Dat laaste bringt mij op ut ferskynsel fan de taalferandering. Ut staat foar oans as un paal boven water dat ut Snekers hû langer hû harder ferdwynt. In frûgger tydden ston der met un sekere regelmaat noch Snekers in de stedelike pers (*Nieuwe Sneeker Courant*, *Sneeker Courant*, *Drijfhouts Nieuwsblad* en *Sneeker Nieuwsblad*, nou allemaal opfreten deur en herrezen in ut *Sneeker Nieuwsblad*). De laaste tien-fyftyn jaar is ut nyt meer te fynnen. De belangstelling foar de stedelike geskyddenis is wel tûnomen, mar op myn fraach om ouwe Snekers en ouwe Sneker woarden kwamen mar fjif reaksys. Je hoare dan noch wel Snekers op straat, mar de status het nyt feul te betekenen. Hollaans leit fer foar, op groate oustaan folgd deur ut Frys. Dan komt un heel skoft niks en dan pas ut Snekers. Ok ut ferskynsel dat faders en mûkkes dy't self Snekers prate, mar de kynders Hollaans (probeare te) leare(n), dat ok wel bij de Laanfryspraters bekend is, is gewoante in Sneek. Dêr sú eigenlik ok noch rus un ondersûk nar deen wurde mutte. Dan mûst ok nyt fergeten wurde dat ut taalgebrúk fan de frouwen - dames salle se wel nûmd wurde wille - noch al wat ferskilt fan dat fan de mannen. En dan sú su'n dialekt ok noch fertikaal deurlichten wurde mutte.

Fan un aantal woarden kwam un folledige buging oans nyt su eigen foar, bijf. fan *blykke* (11), un woord dat je pas beginne te brúkken as je op skoal komme en dêr mochten wij nyt Snekers prate. Utselde geldt foar un kerkwoord as *skeppe* (99).

De spelling gaat út fan de Frysse, omdat de meeste klanken overeenkomme met de Frysse. Wêr't dy spelling oans sitte laat (om de útspraak aan te geven) fynne jou fonetise tekens. De *r* foar *s*, *l*, *d*, *t* en *n* is stom. As andere letters "stom" binne, mar eigenlik wel skreven wurde mutte op groan fan andere spellingsregels, hewwe wij dy tussen haakjes setten. Un komplette spelling foar ut Stadsfrys is ok wat dat noch rus maakt wurde mut. Nou skriift elke skriver der mar wat hene. Je mutte, as je dêr nocht an hewwe, de spellingen fan Fokkema, Abe Brouwer, Jant Visser-Bakker e.a. mar rus ferlykke.

De bestudearing fan ut Stadsfrys sú mear an deen wurde mutte. Ut is oarspronklik Frys, dat onder sterke infloeden fan ut Hollaans staan het en staat. Un posysy dy't ok ut Laanfrys te wachten staat. Dêrbij binne faak aparte ontwikkelingen in ut Stadsfrys te fynnen.

Wij hope dat un inventarisearing fan de sterke en onregelmatige werkwoorden de foar stúddy noadige belangstelling wakker make kan.

	inf.	tw.t.	f. t.	f. d.
1.	<i>bederve</i>	<i>bederf</i>	<i>bedurf</i>	<i>bedurven</i>
2.	<i>bedriege</i>	<i>bedriech –st –t</i> <i>bedrych/st –t</i>	<i>bedrooch</i>	<i>bedrogen</i>
3.	<i>befele</i>	<i>befeel</i>	<i>befeelde</i> <i>-n/befoalen</i>	<i>befoalen</i>
4.	<i>beginne</i>	<i>begin</i>	<i>begon</i>	<i>begonnen</i>
5.	<i>beswykke</i>	<i>beswyk</i>	<i>besweek</i>	<i>besweken</i>
6.	<i>bewege</i>	<i>beweech</i>	<i>bewooch</i>	<i>bewogen</i>
7.	<i>biede</i>	<i>bie/d –(d)st</i>	<i>boa/d –(d)st</i>	<i>boaden</i>
8.	<i>bynne</i>	<i>byn</i>	<i>bon</i>	<i>bonnen</i>
9.	<i>bytte</i>	<i>by/t –(t)st</i>	<i>bee/t –(t)st</i>	<i>beten</i>
10.	<i>blaze</i>	<i>blaas</i>	<i>blaasde</i>	<i>blazen/blaasd</i>
11.	<i>blykke</i>	<i>blyk</i>	<i>bleek</i>	<i>bleken</i>
12.	<i>blinke</i>	<i>blink</i>	<i>blonk</i>	<i>blonken</i>
13.	<i>blive</i>	<i>bly/f –(f)st –(f)t</i> <i>blii/f –(f)st –(f)t</i> <i>blive</i>	<i>blee/f – (f)st</i>	<i>bleven</i>
14.	<i>branne</i>	<i>bran</i>	<i>brande</i> <i>-n/brannen</i>	<i>brannen</i>
15.	<i>bringe</i>	<i>bring</i>	<i>broch/t –(t)st</i>	<i>brocht</i>
16.	<i>buge</i>	<i>buuch</i>	<i>buugde</i> <i>-n/bogen</i>	<i>bogen</i>
17.	<i>dinge</i>	<i>ding</i>	<i>dong/dingde</i>	<i>dongen</i>
18.	<i>dinke</i>	<i>dink</i>	<i>docht</i>	<i>docht</i>
19.	<i>doen</i>	<i>doen doest doet</i> <i>doen(e)</i>	<i>dee –st</i> <i>deden</i>	<i>deen</i>
20.	<i>drage</i>	<i>draach</i>	<i>drûch/draagde</i> <i>draagdest</i> <i>drûggen/</i> <i>draagden</i>	<i>dragen</i>
21.	<i>dringe</i>	<i>dring</i>	<i>drong/dringde</i>	<i>drongen</i>
22.	<i>drinke</i>	<i>drink</i>	<i>dronk</i>	<i>dronken</i>
23.	<i>drive (intr.)</i>	<i>dry/f –st –t</i> <i>drii/f –st –t</i> <i>drive</i>	<i>dreef</i>	<i>dreven</i>
24.	<i>drive (trans.)</i>	<i>driif</i>	<i>driifde</i> <i>dreven/driifden</i>	<i>dreven/</i> <i>driifd</i>
25.	<i>dúkke</i>	<i>dúk</i>	<i>dook</i>	<i>doken/dúkt</i>
26.	<i>durve</i>	<i>du(rf) –st –t</i> <i>durve</i>	<i>durfde/durde</i>	<i>durven/durden/</i> <i>durfd</i>
27.	<i>dwinge</i>	<i>dwing</i>	<i>dwong</i>	<i>dwongen</i>
28.	<i>ete</i>	<i>ee/t –(t)st</i>	<i>eette a(t)st</i> <i>aten</i>	<i>eten</i>
29.	<i>erve</i>	<i>erf</i>	<i>urf</i>	<i>urven</i>
30.	<i>falle</i>	<i>fal</i>	<i>fyl</i>	<i>fallen</i>
31.	<i>fange</i>	<i>fang</i>	<i>fong</i>	<i>fongen</i>
32.	<i>fare</i>	<i>faar</i>	<i>foer</i>	<i>faren</i>
33.	<i>fechte</i>	<i>fech/t –(t)st</i>	<i>foch/t –(t)st</i>	<i>fochten</i>
34.	<i>fe(r)dwynne</i>	<i>fe(r)dwyn</i>	<i>fe(r)dween</i> <i>fe(r)dwyndest</i> <i>fe(r)dwenen</i>	<i>fe(r)dwenen</i>
35.	<i>fe(r)gete</i>	<i>fe(r)gee/t –(t)st</i>	<i>fe(r)ga/t –(t)st</i> <i>fe(r)gaten</i>	<i>fe(r)geten</i>

	inf.	tw. t.	f.t.	f. d.
36.	<i>fe(r)lieze</i>	<i>fe(r)lies</i>	<i>fe(r)lear</i>	<i>fe(r)loaren</i>
37.	<i>flechte</i>	<i>flech(t) –(t)st</i>	<i>floch/t –(t)st</i>	<i>flochten</i>
38.	<i>flige</i>	<i>fliich –st –t</i> <i>fly(ch) –st –t</i> <i>flige</i>	<i>flooch</i>	<i>flogen</i>
39.	<i>frage</i>	<i>fraach</i>	<i>frûch</i> <i>frûggen</i>	<i>fraagd</i>
40.	<i>frete</i>	<i>free/t –(t)st</i>	<i>fra/t –(t)st</i> <i>fraten</i>	<i>freten</i>
41.	<i>frieze</i>	<i>fries</i>	<i>froar</i>	<i>froaren</i>
42.	<i>gaan</i>	<i>gaan gaast gaat</i> <i>gaan/gane</i>	<i>gong/ging</i>	<i>gaan</i>
43.	<i>geneze</i>	<i>genees</i>	<i>genas geneesdest</i> <i>genas/geneesde</i> <i>genazen</i>	<i>genezen</i>
44.	<i>genytte</i>	<i>geny/t –(t)st</i>	<i>genoa/t –(t)st</i>	<i>genoaten</i>
45.	<i>geve</i>	<i>geef/f –(f)st –(f)t</i>	<i>gaf</i> <i>gaven</i>	<i>geven</i>
46.	<i>giete</i>	<i>gie/t –(t)st</i>	<i>goa/t –(t)st</i>	<i>goaten</i>
47.	<i>glydde</i>	<i>gly/d –(d)st</i>	<i>glee/d –(d)st</i>	<i>gleden</i>
48.	<i>glimme</i>	<i>glim</i>	<i>glom</i>	<i>glommen</i>
49.	<i>grave</i>	<i>graaf</i>	<i>graafde</i>	<i>graven/graafd</i>
50.	<i>gryppe</i>	<i>gryp</i>	<i>greep gryptest</i> <i>grepen</i>	<i>grepen</i>
51.	<i>hange</i>	<i>hang</i>	<i>hong</i>	<i>hongen</i>
52.	<i>helpe</i>	<i>help</i>	<i>holp</i>	<i>holpen</i>
53.	<i>hewwe</i>	<i>hef hest het</i>	<i>had hast</i>	<i>had</i>
54.	<i>houwe</i>	<i>hou</i>	<i>hyld –est</i>	<i>houden</i>
55.	<i>jage</i>	<i>jaach</i>	<i>jûch/jaagde</i>	<i>jaagd</i>
56.	<i>kanne</i>	<i>kan –st kan</i>	<i>kon</i>	<i>kannen</i>
57.	<i>kenne</i>	<i>ken –st ken</i>	<i>kon</i>	<i>kennen</i>
58.	<i>kerve</i>	<i>kerf</i>	<i>kurf/kerfde</i>	<i>kurven</i>
59.	<i>kieze</i>	<i>kies</i>	<i>koas</i>	<i>koazen</i>
60.	<i>kykke</i>	<i>kyk</i>	<i>keek</i>	<i>keken</i>
61.	<i>klimme</i>	<i>klim</i>	<i>klom</i>	<i>klommen</i>
62.	<i>klink</i>	<i>klink</i>	<i>klonk</i>	<i>klonken</i>
63.	<i>knyppe</i>	<i>knyp</i>	<i>kneep</i>	<i>knepen</i>
64.	<i>komme</i>	<i>kom</i>	<i>kwam; kwamen</i>	<i>komen</i>
65.	<i>kope</i>	<i>koop</i>	<i>kocht kochst</i>	<i>kocht</i>
66.	<i>krije</i>	<i>krij</i>	<i>kreech</i>	<i>kregen</i>
67.	<i>krimpe</i>	<i>krimp</i>	<i>kromp</i>	<i>krompen</i>
68.	<i>krúppe</i>	<i>krúp</i>	<i>kroop</i>	<i>kropen</i>
69.	<i>late</i>	<i>laa/t –(t)st</i>	<i>lyt –(t)st</i> <i>lytten</i>	<i>laten</i>
70.	<i>lêge</i>	<i>lêch leist leit</i>	<i>lei lei(de)st</i> <i>leiden</i>	<i>leid</i>
71.	<i>leze</i>	<i>lees</i>	<i>las leesdest</i> <i>lazen</i>	<i>lezen</i>
72.	<i>lige</i>	<i>liich</i>	<i>liigde</i> <i>-n/logen</i>	<i>logen</i>
73.	<i>lije</i>	<i>lij</i>	<i>lee/d –(d)est</i>	<i>leden</i>
74.	<i>lykke</i>	<i>lyk</i>	<i>leek</i>	<i>leken</i>

	inf.	tw.t.	f.t.	f. d.
75.	<i>lope</i>	<i>loop</i>	<i>lyp</i>	<i>lopen</i>
76.	<i>magge</i>	<i>ma(ach)</i>	<i>moch/t –(t)st</i>	<i>maggen</i>
77.	<i>male</i>	<i>maal</i>	<i>maalde</i>	<i>malen/maald</i>
78.	<i>melke</i>	<i>melk</i>	<i>molk</i>	<i>molken</i>
79.	<i>menge</i>	<i>meng</i>	<i>mong</i>	<i>mongen</i>
80.	<i>merke</i>	<i>merk</i>	<i>murk</i>	<i>murken</i>
81.	<i>mije</i>	<i>mij</i>	<i>mijde; meden</i>	<i>meden</i>
82.	<i>mutte</i>	<i>mu/t –(t)st</i>	<i>mûst –est</i>	<i>mutten</i>
83.	<i>nimme</i>	<i>nim</i>	<i>nam; namen</i>	<i>nomen</i>
84.	<i>pluze</i>	<i>pluus</i>	<i>ploas plúsddest</i> <i>ploazen</i>	<i>ploazen</i>
85.	<i>prize</i>	<i>priis</i>	<i>prees priisdest</i> <i>prezen</i>	<i>prezen</i>
86.	<i>rydde</i>	<i>ry/d –(d)st</i>	<i>ree/d –(d)st</i>	<i>reden</i>
87.	<i>rize</i>	<i>riis</i>	<i>rees/riisde riisdest</i> <i>resen/riisden</i>	<i>rezen/riisd</i>
88.	<i>rûppe</i>	<i>rûp</i>	<i>ryp</i>	<i>rûppen</i>
89.	<i>rúkke</i>	<i>rúk</i>	<i>rook rúktest; roken</i>	<i>roken/rúkst</i>
90.	<i>salle</i>	<i>sa/l –(l)st</i>	<i>sú/-st sú; súdden</i>	<i>sallen</i>
91.	<i>sêge</i>	<i>sêch seist seit</i>	<i>sei sei(de)st</i> <i>seiden</i>	<i>seid</i>
92.	<i>sende</i>	<i>sen/d –(d)st</i>	<i>son/d</i> <i>–(d)st/senddest</i> <i>sonden</i>	<i>sonden</i>
93.	<i>sien</i>	<i>sien siest siet</i> <i>siene</i>	<i>sach; sagen</i>	<i>sien</i>
94.	<i>singe</i>	<i>sing</i>	<i>song</i>	<i>songen</i>
95.	<i>sinke</i>	<i>sink</i>	<i>sonk</i>	<i>sonken</i>
96.	<i>sitte</i>	<i>si/t –(t)st</i>	<i>sa/t –(t)st; saten</i>	<i>sitten</i>
97.	<i>skeare</i>	<i>skear</i>	<i>skoar –st/ skeardest</i> <i>skoaren</i>	<i>skoaren</i>
98.	<i>skelle</i>	<i>skel</i>	<i>skold skeldest;</i> <i>skolden</i>	<i>skolden</i>
99.	<i>skeppe</i>	<i>skep</i>	<i>skyp skaapttest</i> <i>skyppen</i>	<i>skapen</i>
100.	<i>skiete</i>	<i>skie/t –(t)st</i>	<i>skoat/t –(t)st</i>	<i>skoaten</i>
101.	<i>skynne</i>	<i>skyn</i>	<i>skeen/skynde skyndest</i> <i>skenen/skynden</i>	<i>skenen/skynd</i>
102.	<i>skinke</i>	<i>skink</i>	<i>skonk</i>	<i>skonken</i>
103.	<i>skytte</i>	<i>sky/t –(t)st</i>	<i>skee/t –(t)st</i>	<i>sketen</i>
104.	<i>skrikke</i>	<i>skrik</i>	<i>skrok</i>	<i>skrokken</i>
105.	<i>skrive</i>	<i>skriif skry(f)st</i> <i>skriift/skry(f)t</i>	<i>skreef</i>	<i>skreven</i>
106.	<i>skúwwe</i>	<i>skuuf –st/skúst</i> <i>skúwwe</i>	<i>schoof –st/skúfdest</i> <i>skoven</i>	<i>skoven</i>
107.	<i>slaan</i>	<i>slaan slaast slaat</i> <i>slaan/slanc</i>	<i>slûch</i> <i>slûggen</i>	<i>slagen</i>
108.	<i>slape</i>	<i>slaap</i>	<i>slyp</i>	<i>slapen</i>
109.	<i>slinke</i>	<i>slink</i>	<i>slonk</i>	<i>slonken</i>
110.	<i>slytte</i>	<i>sly/t –(t)st</i>	<i>sleet slyttest</i> <i>sleten</i>	<i>sleten/slytten</i>
111.	<i>slútte</i>	<i>slút/t –(t)st</i>	<i>sloa/t –(t)st</i>	<i>sloaten/slútten</i>
112.	<i>smelte</i>	<i>smel/t –(t)st</i>	<i>smol/t –(t)st</i>	<i>smolten</i>

	inf.	tw. t.	f. t.	f.d.
113.	<i>snije</i>	<i>snij</i>	<i>snee/d –(d)st</i>	<i>sneden</i>
114.	<i>snútte</i>	<i>snút –(t)st</i>	<i>snoa/t –(t)st</i>	<i>snoaten/snútten</i>
115.	<i>snuve</i>	<i>snuuf</i>	<i>snuufde; -n/ snoven</i>	<i>snoven/snuufd</i>
116.	<i>sûkke</i>	<i>sûk</i>	<i>soch/t –(t)st</i>	<i>socht</i>
117.	<i>spinne</i>	<i>spin</i>	<i>spon</i>	<i>sponnen</i>
118.	<i>splytte</i>	<i>sply/t –(t)st</i>	<i>splee/t –(t)st/ splyttest; splete</i>	<i>splete</i>
119.	<i>spreke</i>	<i>spreek</i>	<i>sprak; spraken</i>	<i>sproken</i>
120.	<i>staan</i>	<i>staan staast staat staan/stane</i>	<i>ston</i>	<i>staan</i>
121.	<i>steke</i>	<i>steek</i>	<i>stak steektest staken</i>	<i>stoken</i>
122.	<i>stele</i>	<i>steel</i>	<i>steelde -n/stoalen</i>	<i>stoalen</i>
123.	<i>sterve</i>	<i>sterf</i>	<i>sturf</i>	<i>sturven</i>
124.	<i>stige</i>	<i>stiich</i>	<i>steech</i>	<i>stegen</i>
125.	<i>stinke</i>	<i>stink</i>	<i>stonk</i>	<i>stonken</i>
126.	<i>stive</i>	<i>stiif</i>	<i>stiifde</i>	<i>steven</i>
127.	<i>stride</i>	<i>stry/d –(d)st</i>	<i>streed strydest streden</i>	<i>streden</i>
128.	<i>strykke</i>	<i>stryk</i>	<i>strykte; stroken</i>	<i>stroken</i>
129.	<i>strúppe</i>	<i>strúp</i>	<i>strúpte</i>	<i>stropen/strúpt</i>
130.	<i>stuve</i>	<i>stuuf</i>	<i>stoof stuufdest stoven</i>	<i>stoven</i>
131.	<i>suge</i>	<i>suuch</i>	<i>sooch</i>	<i>sogen</i>
132.	<i>súppe</i>	<i>súp</i>	<i>soop</i>	<i>sopen</i>
133.	<i>sweare</i>	<i>swear</i>	<i>swearde</i>	<i>swoaren</i>
134.	<i>swelle</i>	<i>swel</i>	<i>swelde</i>	<i>swollen</i>
135.	<i>swemme</i>	<i>swem</i>	<i>swom</i>	<i>swommen</i>
136.	<i>swerve</i>	<i>swerf</i>	<i>swurf</i>	<i>swurven</i>
137.	<i>swije</i>	<i>swij</i>	<i>sweech –st/ swijdest swegen</i>	<i>swegen</i>
138.	<i>treffe</i>	<i>tref</i>	<i>trof</i>	<i>troffen</i>
139.	<i>trekke</i>	<i>trek</i>	<i>trok</i>	<i>trokken</i>
140.	<i>wasse</i>	<i>was</i>	<i>wos</i>	<i>wossen</i>
141.	<i>wege</i>	<i>weech</i>	<i>wooch weegdest wogen</i>	<i>wogen</i>
142.	<i>wete</i>	<i>wee/t –(t)st</i>	<i>wist –est</i>	<i>weten</i>
143.	<i>weze</i>	<i>bin bist is binne</i>	<i>wa(r)/ was wa(r)st waren</i>	<i>weest</i>
144.	<i>wykke</i>	<i>wyk</i>	<i>week –st/ wyktest weken</i>	<i>weken</i>
145.	<i>wille</i>	<i>wi/l –(l)st</i>	<i>wú –st wú; wúdden</i>	<i>willen</i>
146.	<i>wynne</i>	<i>wyn</i>	<i>won/wynde</i>	<i>wonnen</i>
147.	<i>winke</i>	<i>wink</i>	<i>wonk</i>	<i>wonken</i>
148.	<i>winne</i>	<i>win</i>	<i>won</i>	<i>wonnen</i>
149.	<i>wytte</i>	<i>wyt –(t)st</i>	<i>wytte –st; weten</i>	<i>weten</i>
150.	<i>wize</i>	<i>wiis</i>	<i>wees/wiisde wiisdest wezen/wiisden</i>	<i>wezen</i>
151.	<i>wringe</i>	<i>wring</i>	<i>wrong</i>	<i>wrongen</i>
152.	<i>wrive</i>	<i>wriif</i>	<i>wreef –st/ wriifdest wreven</i>	<i>wreven</i>
153.	<i>wurde</i>	<i>wur(d)</i>	<i>wurdde</i>	<i>wurden</i>

Antekeningen bij un paar werkwoarden

2. *Bedriege* het de betekenis fan Frys *bidrage*. Frys *bidrige* is in ut Snekers *bedreige* (swak).
3. De ferleden tyd mearfoud laat faak infloed fan ut foltoaid deelwoard sien. Ferlyk ok de werkwoarden 16, 24, 72, 81, 115, 121, 128 en 149.
4. *Ontginne* gaat krekt su.
11. Naast ut foltoaid deelwoard *bleken* komt ok *blykken deen* foar.
13. As de teugenwoardige tyd [i:] het, staat de [f] sterker in de útspraak as by de [i]
14. Deur ut útfallen fan de [d] an ut eind fan de stam is dit werkwoard regelmatick wurden. In ut werkwoard is de stamklinker nyt ferlengd, in ut selfstannich naamwoard (*braan*) wel.
18. *Dinke* het suwel de betekenis fan Hollaans *denken* as dy fan *dunken*.
19. Un enkelde kear komt as foltoaid werkwoard wel *daan* foar. In de teugenwoardige tyd mearfoud wurdt ok wel *doene* seid. Utselde komt ok foar bij de andere werkwoarden met un infinityf op *-n*.
23. De betekenis is ut Frysse *driuwe* 'boven water blive'.
24. De betekenis is ut Frysse *driuwe* 'achter een ansitte dat er harder mut.'
28. *Frete* wurdt in de ferleden tyd faker sterk bogen.
37. *Flechte* het de betekenis fan Frys *frisselje*.
49. Ut foltoaid deelwoard op *-en* komt hier (nog) faak foar.
56. *Kanne* het de betekenis fan Hollaans *kunnen*.
57. *Kenne* het de betekenis fan Hollaans *kennen*, mar ut wurdt bogen as un praeterito-praesens en het de ferleden tyd fan *kanne*.
70. *Lêge* het suwel de betekenis fan Hollaans *liggen* as die fan *leggen*. Om de ferleden tyd dúdlik te maken wurdt de form met *dou* swak bogen. Ferl. 82, 91 en 142.
73. Naast ut foltoaid deelwoard komt ok *lijen had* foar.
77. Ferlyk 49.
85. *Prize* het hier de betekenis 'un fear in 'e broek steke'. *Prize* in de betekenis 'de prys angeve' wurdt swak bogen.
99. *Skeppe* het de betekenis 'make'; *skeppe* met un skep wurdt swak bogen.
106. De [f] in 'e *dou*-form ferdwynt dus as de [ü] kort is. Ferl. 13 en 130.
109. *Slinke* het de betekenis fan 'minder wurde wat de hûfeelhyd angaat'. Ut woard *belúnne* (swak) wurdt hier faker foar brûkt.
122. De form *stal* (*ik/hij stal*) lykt ons al in opmars te wezen.
130. Bij *dou* is der soms anstryd tot ferkorting kombineard met ferkorting fan de stamfokaal. Ferl. 13 en 106.
133. *Sweare* het de betekenis fan 'un eed oulêge', mar ok fan 'opskeppe'.

134. De form swol bij *ik* en *hij* wurde hoe langer hoe meer brûkt.
142. Om ut idee fan un ferleden tyd dúdliker te maken krijt *wist* bij *dou* soms noch un ekstra ferledentydsútgang.
143. De form *war* bij *ik* en *hij* staat wel ut swakst in 'e skoenen. Sels mutte de formen *ik/hij wa* (met un [a] ut laan overgeve an *ik/hij was*. De formen sonder slotmedeklinker blive in 'e sandhi fanself ut sterkst foar un beginmedeklinker fan ut folgende woard. Foar foarklinkers wurdt [r] praktys nyt mear brûkt, foar achterklinkers navenant noch ut meest. Ut hulpwerkwoard bij weest is noch wel faak *hewwe*, mar *weze* wurdt ok al un soad brûkt.
149. *Wytte* het de betekenis fan *ferwytte*.

Sneek

K.F. Gildemacher

Kleine blûmlezing fan de literatuer over ut Stadsfrys

- K. Fokkema, Het Stadsfries, een bijdrage tot de geschiedenis en de grammatica van het dialect van Leeuwarden. Assen 1937.
- G. Gosses, It Stêdfrysk. In: It Heitelân jg. 13 (1929) blds. 270 e.f., blds. 303 e.f.; id. jg. 15 (1933) blds. 14 e.f.
- P. v. d. Meulen, Iets over de woordschikking in het Stadsfriesch. In: Onze Taaltuin 5 (1936/37) blds. 337 e.f.
- idem, Het gebruik van de pronomina *dou* en *jou*. In: Frysk Jierboek I (1937) blds. 105 e.f.
- W.Gs. Hellinga, Het Stadsfriesch en de problemen van taalverhoudingen en taalinvloed. In: Tijdschrift voor Ned. Taal- en letterkunde 59 (1940) blds. 119 e.f. en 125 e.f.
- H. Burger, Het ontstaan van de Stadfriesse dialecten, een sociologische wetmatigheid. In: De Gids 108 (1945) blds. 27 e.f.
- J.J. Hof, Dit en Dat oer it Stedsk, Grins 1956.
- K. Fokkema, Hof en it ûntstean fan it Ljouwerters. In: Fryske stúdzjes (Assen 1960) s. 137 e.f.
- idem, Het Westfries en het Stadsfries in het defensief. In: Nei wider kimen (Grins 1969) s. 280 e.f.